

Centrumgebieden

In de gemeente hebben we qua centrum het oude stadscentrum en de winkelcentrums Chopinplein en het Koopmansgildeplein. Oorspronkelijk was Culemborg een handelsdorp, gelegen op de stroomrug van het riviertje de Meer en de zuidelijke oeverwal van de Lek. In 1318 kreeg Culemborg haar stadsrechten. In de 14e eeuw kwam er een stadsmuur en -gracht om ongeregelde bendes en vijandelijke troepen buiten de stad te houden. Elke avond om 21.55 uur luidt de Papklok, die van oudsher aangeeft dat de poorten bijna sluiten, en het tijd is om naar bed te gaan.

Culemborg is een Millennium Gemeente en sinds 2010 de eerste Fairtrade Gemeente van Gelderland geworden.

In de centrumgebieden zien we diverse lichtbronnen. Zo staat er openbare verlichting (lantaarnpalen), is er licht vanuit de winkels (etalages), reclameverlichting, feestverlichting en/of zijn er aangelichte gevels. Al deze lichtbronnen samen bepalen het licht in de openbare ruimte.

Voor de openbare verlichting worden in het centrum andere lantaarnpalen toegepast dan elders in de gemeente.

Foto: Vismarkt met andere lantaarnpalen dan elders in een woonwijk.

Verlichte reclame

In centrumgebieden zijn veel reclame-uitingen zichtbaar. Vaak is er in de avond net zoveel licht als in de nacht, bijvoorbeeld van etalages. Doordat dit licht fel is, moet de

verlichting op straat (de openbare verlichting) ook feller branden dan anders nodig is. Als het licht op straat minder fel is dan van de etalage, dan ontstaat er een soort donker gat op straat. De stoep lijkt donker doordat het licht van de etalages zo fel is.

Foto: Centrum om 00.00 uur, verlichte etalages waardoor de openbare verlichting wegvalt en het donker op de stoep lijkt.

Verlichte lichtmastreclames kunnen zorgen voor lichtvervuiling en een hoger energieverbruik. Ook kan het ervaren worden als een aantasting van de leefomgeving. Als er reclame borden aan de lichtmast bevestigd moeten worden, dan dienen de masten verzaagd te worden.

Feestverlichting

In de wintermaanden zorgt feestverlichting voor extra sfeer in het centrum. De feestverlichting wordt in overleg met de middenstand bepaald. De middenstand hangt de feestverlichting zelf op. Het is aangesloten op de openbare verlichting en voorzien van een tijdschakelaar waardoor de feestverlichting uitgaat in de nacht.

Licht en camera's

Vaak wordt verlichting aangedaan als inbraakpreventie. Dat is echter alleen zinvol als er mensen zijn die kunnen reageren. Inbrekers kunnen zelfs voordeel hebben van licht. In sommige situaties is een alarminstallatie of een sensor lamp (die aanspringt als er iemand aankomt) effectiever. De camera moet geschikt zijn voor wat er geregistreerd moet worden (bijvoorbeeld gezichten of kentekens e.d.).

Beleid

In de centrumgebieden worden decoratieve lantaarnpalen geplaatst om bij te dragen aan de sfeer en herkenbaarheid.

Foto: Chopinplein met andere lichtmasten.

De verlichting wordt in de avond gedimd (minder fel branden) zodra dit technisch mogelijk is. Op de parkeerterreinen is het licht in de avond gedimd en waar mogelijk gaat het in de nacht uit (zodra dit technisch mogelijk is).

Als lichtkleur wordt (warm) wit licht aangehouden vanwege de kleur- en gezichtsherkenning.

Verlichte lichtmastreclames moeten op verzwaarde masten. Dat is niet overal wenselijk en het uitgangspunt is dat in het gebied binnen de stadsgracht geen reclames aan de lantaarnpalen bevestigd worden, evenals in woonstraten.

Ook ten aanzien van andere lichtgevende reclameborden is de gemeente terughoudend. Dat geldt ook voor de led schermen in etalages. Het mag niet de leefomgeving aantasten, verrommeling van het landschap geven of de verkeersveiligheid in het geding brengen. In de binnenstad is het op beperkte plekken toegestaan. Dit is aangegeven in de lichtvisie Binnenstad.

De feestverlichting is toegestaan op aangewezen locaties en wordt samen met de middenstand bepaald. Het is aangesloten op de openbare verlichting en voorzien van een tijdschakelaar waardoor de feestverlichting uitgaat in de nacht.

Leddisplays zijn steeds vaker terug te vinden. De gemeente staat nieuwe leddisplays in principe in beperkte mate toe. Knipperende beelden worden in elk geval niet toegestaan. Qua locatie en kleurgebruik wordt per situatie bekeken of de verkeersveiligheid niet in het geding komt en of er geen lichthinder ontstaat.

De led displays dienen in elk geval gedimd te worden in de avond en in de nacht uit gezet te worden. De richtlijnen 'Lichthinder' van het NSVV (Nederlandse Stichting voor

Verlichtingskunde), CROW-handreiking 'Reclame langs wegen' en de handreiking van RWS (Rijkswaterstaat) worden meegenomen de afweging evenals nieuwe toekomstige richtlijnen/handreikingen.

Indien de situatie daartoe aanleiding geeft, gaat de gemeente in gesprek met winkeliers en andere bedrijven in het centrumgebied over duurzaamheid, energiebesparing, sfeer en leefbaarheid. Denk daarbij aan:

- Verlichting te dimmen of uit te doen in de late avond en nacht;
- Het licht goed te richten;
- Energiezuinige verlichting toe te passen;
- Zo laag mogelijk lampvermogen toepassen.

Beleidsuitgangspunten gemeente Culemborg:

- Decoratieve (afwijkende) masten worden geplaatst in het oude stadscentrum;
- Openbare verlichting wordt gedimd in de avond en eventueel uitgedaan in de nacht op parkeerterreinen;
- Geen knipperende reclames toegestaan;
- Nieuwe leddisplays in principe in beperkte mate toegestaan;
- Feestverlichting op aangewezen locaties;
- In gesprek met de middenstand op het moment dat de situatie zich daarvoor leent.